

Katowice, 1 lipca 2020 r.

NPII.4131.1.649.2020

Rada Miasta Jastrzębie - Zdrój

**Zawiadomienie
o wszczęciu postępowania**

Zawiadamia się, że zgodnie z art. 61 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 256) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2020 poz. 713) zostało wszczęte postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Nr VII.64.2020 Rady Miasta Jastrzębie-Zdrój z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie likwidacji Szkoły Policealnej nr 1 wchodzącej w skład Zespołu Szkół Handlowych w Jastrzębiu-Zdroju, w całości, jako niezgodnej z art. 89 ust. 1 w zw. z art. 29 ust. 1 pkt 1 oraz z art. 91 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 910), dalej jako *ustawa*.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 28 maja 2020 roku Rada Miasta Jastrzębie - Zdrój podjęła uchwałę Nr VII.64.2020 w sprawie likwidacji Szkoły Policealnej nr 1 wchodzącej w skład Zespołu Szkół Handlowych w Jastrzębiu-Zdroju.

Przedmiotową uchwałą Rada Miasta postanowiła o likwidacji z dniem 31 sierpnia 2020 roku Szkoły Policealnej nr 1 wchodzącej w skład Zespołu Szkół Handlowych w Jastrzębiu-Zdroju.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził, iż uchwała jest niezgodna z prawem.

Podstawę prawną do podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi przepis art. 89 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym *szkoła publiczna, z zastrzeżeniem ust. 2, 3 i 14-18, może być zlikwidowana z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący szkołę, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu, a także kształcącej w tym samym lub zbliżonym zawodzie. Organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji, zawiadomić o zamiarze likwidacji szkoły: rodziców uczniów (w przypadku szkoły dla dorosłych - uczniów), właściwego kuratora oświaty oraz organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej do prowadzenia szkół danego typu.*

Wskazać należy, że zadania i kompetencje organu prowadzącego określone w art. 89 ust. 1, zgodnie z art. 29 ustawy, wykonuje rada gminy, tu Rada Miasta Jastrzębie - Zdrój.

W toku czynności nadzorczych organ nadzoru ustalił, że 28 lutego 2020 r. do Kuratorium Oświaty w Katowicach wpłynęło pismo z dnia 24 lutego 2020 r. zawierające informację podpisaną

przez Naczelnika Wydziału Edukacji, że Rada Miasta Jastrzębie – Zdrój zamierza podjąć 27 lutego 2020 r. uchwałę w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Policealnej nr 1 wchodzącej w skład Zespołu Szkół Handlowych w Jastrzębiu-Zdroju.

Organ nadzoru stoi na stanowisku, że działanie to nie stanowiło wypełnienia obowiązku zawiadomienia kuratora oświaty w trybie art. 89 ustawy o zamiarze likwidacji szkoły. Podkreślić należy, że zadania i kompetencje organu prowadzącego określone w art. 89 ust. 1, zgodnie z art. 29 ustawy, wykonuje Rada Miasta Jastrzębie - Zdrój, która dopiero w dniu 27 lutego 2020 r. wypowiedziała się co do zamiaru likwidacji szkoły, podejmując uchwałę Nr II.29.2020 w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Policealnej nr 1 wchodzącej w skład Zespołu Szkół Handlowych w Jastrzębiu-Zdroju. W uchwale tej, w § 2 Rada Miasta postanowiła zobowiązać się i upoważnić *Prezydenta Miasta Jastrzębie-Zdrój do dokonania czynności niezbędnych do przeprowadzenia likwidacji Szkoły Policealnej nr 1 wchodzącej w skład Zespołu Szkół Handlowych w Jastrzębiu-Zdroju, w szczególności do zawiadomienia o zamiarze likwidacji szkoły Śląskiego Kuratora Oświaty oraz do wystąpienia do Śląskiego Kuratora Oświaty w Katowicach o opinię w powyższej sprawie.*

Nie sposób uznać, że Śląski Kurator Oświaty został zawiadomiony pismem Naczelnika Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Jastrzębie Zdrój z dnia 24 lutego 2020 r. o zamiarze likwidacji, gdyż zamiar ten zaistniał dopiero 27 lutego 2020 r., po podjęciu uchwały Nr II.29.2020 Rady Miasta Jastrzębie - Zdrój. Śląski Kurator Oświaty został zatem poinformowany pismem z dnia 24 lutego 2020 r. o planowanym na dzień 27 lutego 2020 r. zamiarze procedowania przez Radę Miasta uchwały w sprawie zamiaru likwidacji szkoły, a nie zaś o zamiarze likwidacji Szkoły Policealnej nr 1 wchodzącej w skład Zespołu Szkół Handlowych w Jastrzębiu-Zdroju.

Jednocześnie wskazać należy, że dopiero pismem z dnia 3 marca 2020 r. Naczelnik Wydziału Edukacji zawiadomił Śląskiego Kuratora Oświaty o zamiarze likwidacji Szkoły Policealnej nr 1 wchodzącej w skład Zespołu Szkół Handlowych w Jastrzębiu-Zdroju przekazując Uchwałę Nr II.29.2020 Rady Miasta Jastrzębie - Zdrój z dnia 27 lutego 2020 roku oraz zwrócił się z prośbą o wydanie opinii w przedmiotowej sprawie. Śląski Kurator Oświaty, działając na podstawie art. 89 ust. 3 ustawy, postanowieniem DK-RY.542.2.7.2020 z dnia 1 kwietnia 2020 r. pozytywnie zaopiniował zamiar likwidacji z dniem 31 sierpnia 2020 r. Szkoły Policealnej nr 1 wchodzącej w skład Zespołu Szkół Handlowych w Jastrzębiu-Zdroju.

Zatem w przedmiotowej sprawie organ prowadzący szkołę podczas procesu likwidacji rażąco naruszył przepisy art. 89 ust. 1 ustawy poprzez niedotrzymanie obligatoryjnego terminu na powiadomienie Kuratora Oświaty o zamiarze likwidacji.

Ze względu na nieprawidłowe przeprowadzenie całego procesu likwidacji szkoły podjęcie przedmiotowej uchwały, kończącej ten proces jest niedopuszczalne i stanowi naruszenie obowiązujących przepisów prawa.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, że podjęcie uchwały w sprawie likwidacji Szkoły Policealnej nr 1 wchodzącej w skład Zespołu Szkół Handlowych w Jastrzębiu-Zdroju jest również niedopuszczalne z innej przyczyny. Zdaniem organu nadzoru procedura likwidacyjna szkoły określona w art. 89 ustawy jest możliwa do zastosowania tylko w odniesieniu do konkretnej szkoły,

działającej jako odrębna jednostka organizacyjna. Nie można jej zastosować, jak to uczyniła Rada Miasta, w odniesieniu do szkoły wchodzącej w skład zespołu szkół.

Należy bowiem zwrócić uwagę, że z chwilą utworzenia zespołu szkół poszczególne szkoły (placówki) wchodzące w jego skład tracą w pewnym zakresie swoją samodzielność. Działają pod wspólnym kierownictwem dyrektora zespołu, a nowoutworzony zespół jako całość – jednolita jednostka występuje w obrocie prawnym. Zgodnie bowiem z przepisem art. 91 ust. 4 ustawy dyrektor zespołu jest dyrektorem szkoły lub placówki w rozumieniu ustawy, a w zakresie uregulowanym odmiennie w statucie zespołu tracą moc postanowienia zawarte w statutach połączonych szkół lub placówek (art. 91 ust. 6 ustawy). Pozostałe organy szkół wchodzących w skład zespołu co prawda domyślnie (w braku odmiennej regulacji statutowej) nie podlegają połączeniu, ale ustawodawca nadaje przepisowi art. 61 ust. 1 zd. drugie ustawy charakter normy dyspozytywnej (*ius dispositivum*). Dopuszcza ona możliwość naruszenia – drogą unormowań statutowych nowoutworzonego zespołu - odrębności tychże organów. Oznacza to, że faktycznie to od organu prowadzącego zależy, czy szkoły będą funkcjonować niemal niezależnie od siebie (z wyjątkiem tego, że wszystkimi kierować będzie ten sam dyrektor), czy też będą działać prawie tak samo, jak jedna szkoła. Niezależnie jednak od wybranej formy funkcjonowania zespołu szkół, a ściśle rzecz ujmując funkcjonowania szkół wchodzących w jego skład, jako podmiot prawny będzie zawsze występować tenże zespół szkół, a nie poszczególne szkoły. Za przyjęciem powyższego rozumowania opowiedział się również Sąd Najwyższy, który w wyroku z dnia 4 lipca 2001 roku stwierdził, że: "Zespół szkół składający się ze szkoły podstawowej i gimnazjum, utworzony na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (...), jest pracodawcą dla nauczycieli wykonujących pracę w obu tych placówkach" (sygn. akt I PKN 523/00, OSNP 2003, nr 10, poz. 246, GP 2004, nr 171). Należy więc stwierdzić, że poszczególne szkoły bądź placówki wchodzące w skład danego zespołu szkół nie stanowią odrębnych, a przez to mogących samodzielnie funkcjonować jednostek organizacyjnych. Brak samodzielności tychże szkół uniemożliwia tym samym dokonywanie względem nich jakichkolwiek czynności prawnych. Poszczególne szkoły danego zespołu, jako niewyodrębnione organizacyjnie i pozbawione podmiotowości jednostki, nie mogą być zatem przedmiotem czynności likwidacyjnych, a ich ewentualne przeprowadzenie jest tak naprawdę prawnie nieskuteczne. Pierwszą zatem czynnością, zapoczątkowującą postępowanie prowadzące do zakończenia bytu tychże placówek, jest ich prawne usamodzielnienie, polegające na wyłączeniu ich z zespołu. Instytucja ta jest przewidziana przepisem art. 91 ust. 7 ustawy. Zgodnie z jego brzmieniem organ prowadzący zespół szkół lub placówek albo szkół i placówek może wyłączyć z zespołu niektóre szkoły lub placówki, włączyć do zespołu inne szkoły lub placówki, a także może rozwiązać zespół. Dopiero tak wyodrębniona i niezależna jednostka może być przedmiotem właściwych czynności likwidacyjnych przewidzianych przepisem art. 89 ustawy. Tak więc ostateczna likwidacja danej szkoły czy szkół wchodzących w skład zespołu jest możliwa tylko i wyłącznie po uprzednim rozwiązaniu zespołu czy, też wyłączeniu z niego szkoły ulegającej likwidacji. Dopiero wówczas, a więc po usamodzielnieniu się szkół, możliwym stanie się rozpoczęcie procedury likwidacyjnej poszczególnych tych jednostek.

Mając powyższe na uwadze, wszczęcie postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały w całości, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Stronie przysługuje prawo złożenia wyjaśnień w sprawie.

Termin na wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego upływa z dniem **2 lipca 2020 r.**

Z upoważnienia Wojewody Śląskiego

Iwona Andruszkiewicz
Wydział Nadzoru Prawnego - Zastępca Dyrektora
Wydziału Nadzoru Prawnego